

Til Indenrigs- og Boligministeriet
Bolig- og Planstyrelsen
Sagsnr. 2022-4680

Bemærkninger til ”Lov om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet (Fremme af vedvarende energi i planlægningen, herunder effektivisering af klagesagsbehandling)”

Green Building Council Denmark værdsætter muligheden for at give bemærkninger til lovforslaget.

Green Building Council Denmark bakker op om den foreslåede ændring af Planlovens formålsparagraf, hvor hensynet til klima skrives ind. Vi bakker ligeledes op om, at klimahensyn gøres til en national interesse, der kan sikre indsigelsesbeføjelser mod forslag til kommuneplan eller ændringer heraf, hvis forslaget ikke er i overensstemmelse med hensynet til klima. Det er et vigtigt skridt i den grønne omstilling, at klima bliver et lovligt hensyn i kommunernes planlægning.

Implementering af klimahensyn

I Klimaloven er det skrevet ind i formålsparagraffen, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. og opnå klimaneutralitet senest i 2050. Herefter fremgår det af Klimaloven, at klimainsatsen skal ske under hensyntagen til en række guidende principper. Dvs. der er ikke tvivl om, at reduktionen af drivhusgasser skal ske, men at den skal ske med hensyn til de guidende principper.

Green Building Council Denmark mener, at det er nødvendigt at gøre det mere konkret, hvordan hensynet til klima skal vejes op imod de andre hensyn i planlovens formålsparagraf. Planloven er skrevet inden klimakrisen blev taget tilstrækkeligt alvorligt, og inden vi fik en national klimalov med et bindende reduktionsmål for drivhusgasudledninger. Det er nødvendigt, at planloven, og herunder kommunerne, bliver gjort til aktive medspillere i opfyldelsen af vores nationale klimamål.

Den forudgående planlovgivning har banet vejen for økonomisk vækst og udvikling, og medmindre det bliver gjort tydeligt, så vil økonomisk vækst formentlig stadig kunne prioriteres over hensyn til klima, uagtet ændringen i formålsparagraffen. Vi mener derfor, at det er nødvendigt at ændre ordlyden i § 1, så der står:

”Loven skal sikre en sammenhængende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, *der skal tage hensyn til landets natur og miljø samt klima...*”

Det er ikke tilstrækkeligt skærpet i formålsparagraffen, som det står forslået i det nuværende lovforslag.

Ligeledes er det ikke tilstrækkelig skærpet i § 1 stk. 2 nr. 5, at udledning af drivhusgasser skal reduceres. Som det står i Klimaloven skal Danmark reducere sin drivhusgasudledninger, og derfor bør nr. 5 konkretiseres således:

”5) at biodiversiteten understøttes, og at udledning af drivhusgasser, forurening af luft, vand og jord samt støjlempen *reduceres*”.

Snævert fokus på udbygning af vedvarende energi

Det er vigtigt for Green Building Council Denmark at understrege, at inklusionen af klimahensyn skal være bredere end blot hensynet til arealudlægning til vedvarende energi. Udvidelse af og omlægning til vedvarende energi er naturligvis afgørende i den grønne omstilling, men det byggede miljø må ikke overses.

30% af Danmarks CO₂-udledning stammer fra bygninger. Heraf 20% til drift af eksisterende bygninger og 10% fra bygge- og anlægsprocessen samt produktion af byggematerialer ifm. nybyggeri¹. Derudover står bygge- og anlægsbranchen for 35% af Danmarks samlede affald.

De fleste af vores kommunale medlemmer vil gerne være foregangskommuner og profilere sig indenfor bæredygtighed. Derfor ønsker de flere muligheder for at stille bæredygtige krav i deres planlægning for det byggede miljø, så CO₂-aftrykket fra nybyggeri, byggematerialer og byudvikling minimeres. Så selvom indførelsen af klimahensyn er et vigtigt skridt, er der brug for at gå længere og give kommunerne flere muligheder for at implementere klimahensyn på yderligere områder end blot til udlægning af arealer til vedvarende energi.

Udvidelse af lokalplankataloget i § 15 stk. 2 med klimabestemmelser

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at den foreslåede ændring ikke vil give kommunerne mulighed for at fastsætte nye typer af bindende krav, som ikke ligger i § 15 stk. 2. Green Building Council Denmark finder dette u hensigtsmæssigt, og vil gerne opfordre til, at tilføjelsen af klimahensyn til formålsparagraffen følges op med konkrete muligheder for kommunerne til at gå længere i nye lokalplaner med at reducere drivhusgasudledninger.

¹ [Anbefalinger til regeringen fra Klimapartnerskabet for bygge- og anlægssektoren \(trm.dk\)](https://www.trm.dk)

Kommunerne efterspørger konkrete tilføjelser til lokalplankataloget i §15 stk. 2. Dette viser vores undersøgelse om bæredygtighed i lokalplaner fra 2021². Og det er vigtigt, at lokalplankataloget udvides med bestemmelser om klima hurtigst muligt. Ellers risikerer vi, at der bliver vedtaget lokalplaner, som gælder langt ude i fremtiden, hvor der ikke er taget højde for klimahensyn. Det er et stort potentiale, der går tabt på et tidspunkt, hvor tid er afgørende. Det skal derfor være helt utvetydigt, hvilke konkrete lokalplanbestemmelser, der bliver mulige, som følge af at klimahensyn indføres i planlovens formålsparagraf. Bestemmelser om klima med størst potentiale bør derfor indføres i planlovens §15 stk. 2 samtidig med at klimahensyn indføres i planlovens formålsparagraf.

Konkret foreslår vi, at kommunerne får mulighed for, i nye lokalplaner, at stille krav til:

- 1) Materialers CO₂-aftryk ved anvendelse af livscyklusvurdering (LCA), og
- 2) Ressource/materialekortlægning og genbrug af egnede bygningsdele ifm. nedrivning eller omdannelse.

Alle sektorer skal bidrage til det nationale reduktionsmål på 70 pct. drivhusgasudledning i 2030, og det er det byggede miljø en vigtig del af. De danske kommuner er klar til at tage klimahandling og er villige til at påtage sig et ansvar. Det understreger DK2020-projektet, hvor stort set alle kommuner (95 kommuner) har tilsluttet sig og forpligtet sig til at udvikle en ambitiøs lokal klimahandlingsplan. Kommunerne er en afgørende aktør i den grønne omstilling af det byggede miljø, fordi kommunerne både er plan- og byggemyndighed samt ejer af en stor ejendomsmasse. Det skal derfor være muligt for kommunerne at kunne fastsætte lokalplansbestemmelser med udgangspunkt i klimahensyn.

Uanset hvilke planlovsændringer der gennemføres, bør der udarbejdes en ny vejledning til lokalplanlægning, der specifikt adresserer klimaudfordringerne og specificerer de nye muligheder, som planlovsændringerne medfører. Den seneste vejledning til lokalplanlægning er fra 2009(!) og den indeholder intet om klimaudfordringerne. En ny vejledning til lokalplanlægning er derfor en oplagt og afgørende indsats, når en ny planlov er vedtaget.

Afslutningsvist vil vi understrege, at det er nødvendigt med en mere gennemgribende bearbejdning af planloven, hvor hensynet til klima bliver omdrejningspunktet for en mere grøn, enkel og forståelig planlov. En sådan gennemgribende bearbejdning vil ligeledes kunne sikre en bedre sammenhæng med bygningsreglements klimakrav, der træder i kraft ved årsskiftet.

Venlig hilsen

Mette Qvist, Direktør, Green Building Council Denmark

² <https://dk-gbc.dk/publikation/unders%C3%B8gelse-af-b%C3%A6redygtighed-i-lokalplaner>